

Boverkets byggråd nr 80

Tid: 15 september 2011 kl 10.15 – 15.00, Boverket, Karlskrona

Deltagare

Andersson Jonas	Föreningen Sveriges Byggnadsinspektörer
Björk Monica	Byggmaterialindustrierna
Björns Mats	Byggherrarna
Celinska Karolina	Handikappförbundens Samarbetsorgan
Dobi Magdi	Kvalitetsansvarigas förening
Everitt Magnus	VVS-företagen
Gehlin Signhild	Energi- och miljötekniska föreningen
Gustavsson Gösta	SABO
Hedlund Åsa	Svenska Byggingenjörers Riksförbund (ersätter Magnus Jansson)
Kumar Yogesh	Fastighetsägarna
Larsson Karl-Eric	Försäkringsförbundet
Lindeberg Karin	Hyresgästerna
Luther Marie-Louise	Astma- och allergiförbundet

Ej närvarande:

Bergqvist Kerstin	Sveriges VVS-inspektörer
Chantereau Yves	Svenska Teknik & Designföretagen
Lagrell Hedvig	Sveriges byggindustrier
Ludvigsson Arne	Stadsarkitektföreningen
Permats Britta	Svensk Ventilation
Rosenkilde Anders	Trä- och möbelindustriförbundet
Södersten Lena	Villaägarna
Eklund Anna	Sveriges kommuner och landsting
Sundberg Kajsa	SVR Samhällsbyggarna

Från Boverket

Andersson Ingvar	Informationsenheten
Cronioe Caroline	Enheten för Byggregler
Hjortsberg Madeleine	Sekreterare i byggrådet, Enheten för Byggregler
Einarsson Kristina	Enheten för byggregler
Larsson Anders	Enheten för byggregler
Lindén Sofia	Enheten för byggregler
Norrman Stefan	Enheten för byggregler
Ryding Otto	Enheten för boende, arkitektur och stadsutveckling
Sjelogren Anders	Chef för enheten för byggregler
Storm Martin	Chef för Verksamhetsavdelningen
Tolstoy Nikolaj	Ordförande byggrådet, Utvecklingsledare,

Gäster

Norma Ericsson

Klickbara bilagor:

- [Bilaga 1 Byggproduktförordningen, Annika Wessel](#)
- [Bilaga 2 Information om BBR hösten 2011, Ingvar Andersson](#)
- [Bilaga 3 Ändringar i BBR Energi, Stefan Norrman](#)
- [Bilaga 4 Avfallsidébok, Kristina Einarsson](#)
- [Bilaga 5 Bygg barnsäkert, Sofia Lindén](#)

1.

Välkomna till Karlskrona

Nikolaj Tolstoy hälsade alla välkomna till Karlskrona och Marinmuseum.

Ersättare för Magnus Janson var Åsa Hedlund, Byggingenjör SBR/ KTH, Hedlunds Byggt teknik & Besiktningar. Gösta Gustavsson går i pension och SABO föreslår att Gösta ersättas av Peter Jurdell.

Föregående protokoll godkändes utan synpunkter.

2. Vad händer på Boverket framöver?

Martin Storm

Boverket har fått två nya regeringsuppdrag om planering. Ett handlar om fysisk aktivitet i planer och det andra är en fortsättning på uppdraget Tryggt och jämnt som handlade om trygghetsaspekter i planeringen.

Just nu är bostadsbyggandet i fokus. Hur många bostäder byggs? Konkurrensen på marknaden och jämförelse av byggkostnader mellan de nordiska länderna är andra intressanta frågor. Boverket ska utreda hinder och framgångsfaktorer i ett antal genomförda projekt i Norden.

Mats Björs poängterade att statistiken ser väldigt olika ut i de nordiska länderna och att det är viktigt att vara uppmärksam på detta vid jämförelser.

PBL-kunskapsbank rullar på och har fått bra kritik från användarna. Martin efterlyste synpunkter från byggerådet. PBL kunskapsbank hittas på Boverkets hemsida.

3. Vision 2025

Martin Storm

Uppdrag 7 i Boverkets regleringsbrev "Vision 2025" kommer att utformas som en idéskiss med trendframskrivningar av ett antal teman. Flera myndigheter är inblandade i arbetet. Gösta Gustavsson ansåg att det är farligt att endast göra trendframskrivningar. Problemet måste angripas på flera sätt.

Vision 2025, kommer att rapporteras i två steg. Första delen blir en sammanställning av nationella mål, planer och program som ska ligga till grund för Visionsarbetet. Sammanställningen fokuserar på de mål som berör den fysiska samhällsplaneringen och som ger ett "geografiskt avtryck", t.ex. transporter, energi, bebyggelse. Andra (och tredje) delen blir en omvärldsanalys och vision ska levereras den 30 nov 2012.

Mats Björs undrade var kunskap om samhällsbyggandet finns inom regeringskansliet? Det är anmärkningsvärt att dessa frågor ges så lite tyngd eftersom samhällsbyggandet är Sveriges största sektor. Martin Storm höll med om att det behövs en stadsbyggnadspolitik i Sverige. Frågorna om samhällsbyggande är utspridda på flera departementet, social, näring, finans, kultur med flera, vilket är olyckligt.

Yogesh Kumar menade att kompetensförsörjningen till sektorn är en viktig fråga. Martin Storm förklarade att Boverket måste göra avgränsningar för att klara uppdraget.

Samhällsbyggnadsprocessen är ju stor och uppdraget är avgränsat till Boverkets verksamhetsområde och till det som kan avgränsas till geografiska områden. I uppdraget ingår att sammanställa nationella mål och planer inom samhällsbyggnadsområdet. Mats Björs tyckte att uppdraget är för snävt för att bli bra. Infrastrukturen hänger ihop med bostadsbyggandet. Boverket borde fått ett vidare uppdrag att tillsammans med bl. a Trafikverket hantera helheten. Utgångspunkten för ett sådant visionsarbete måste vara att utgå från brukarna d.v.s de som bor, reser och arbetar. Arbetet borde också samordnas med samhällsbyggnadssektorns initiativ Hållbart Samhällsbyggande i världsklass.

Magnus Everitt konstaterade att det finns ett demografiskt problem också. Vem ska göra arbete inom samhällsbyggnadssektorn när befolkningen blir äldre och äldre? Utvecklingen går oerhört fort.

4. PBL-kommitténs fortsatta arbete

Norma Eriksson, Nikolaj Tolstoy

Norma Eriksson berättade att åtta personer arbetar på deltid på kansliet för "PBL på rätt sätt" med utbildning och information om PBL. Målgrupperna är kommuner och länsstyrelser och arbetet sker i samarbete med Boverket. PBL-kommittén har tagit fram utbildningsmaterial, och genomfört sju lärarutbildningar. Lärare ute i landet har sedan genomfört 140 kurser. Lärarna är kommunala tjänstemän, representanter för länsstyrelsen och politiker

Webbseminarier arrangeras för kommunernas och länsstyrelsernas tjänstemän och hittills har två genomförts; ett om byggprocessen och ett om kontrollplaner. Nästa webbseminarie kommer att handla om enkla ärenden och sanktioner och därefter bli det ett fjärde webbseminarie om lovprocessen med tillgänglighet som exempel. Filmerna och powerpoints läggs ut på hemsidan efteråt, se www.nypbl.se.

PBL-kommittén tar också fram texter om förändringar i nya PBL som kan användas av kommuner och länsstyrelser på deras hemsidor. Man vill lyfta fram kommuner som har bra information, vilket kan bidra till en enhetlig tillämpning runtom i landet. Kommittén har också i uppdrag att skapa forum för näringslivet. Det görs t.ex. genom frukostmöten. Men även genom att använda byggrådet för att fråga om utbildningsmaterial, problem med PBL och PBF eller om det behövs tillämpningsföreskrifter.

Gösta Gustavsson undrade om enhetlig tillämpning när det gäller kontrollplaner. Görs något konkret för att få en enhetlig struktur? Nikolaj Tolstoy förklarade att byggherren ska föreslå en kontrollplan och kommunen ska fastslå den. Kommitténs presentationer om kontrollplaner finns på www.nypbl.se liksom svar på frågor. Jonas Andersson hoppas att nya PBL ska reda ut begreppen. Eftersom byggherren ska föreslå en kontrollplan så är färdiga mallar inte en lösning. Marie-Louise Luther undrade om det finns riktlinjer för fuktdimensionering eftersom de utförs mycket olika. Magdi Dobi berättade att föreningen för kontrollansvariga (Karf) har försökt att ta fram enkla hjälpmedel för kontrollplaner, men konstaterat att det inte går att fastställa en för alla fall gemensam mall. Det finns viss vägledning i kvalitetsstandarden ISO 9001, men inga genvägar. Kontrollplanerna måste vara olika beroende på projekt.

Yogesh Kumar menade att även kommunens kompetens är viktig. Vilka viktiga frågor ska tas upp i kontrollplanerna? Åsa Hedlund berättade att KA-gruppen inom SBR också tittar på stödmaterial/handbok för kontrollansvariga för dess gruppmedlemmar. Viktigt att Kontrollansvariga ska få underlag från projektörer och entreprenören inför upprättande av kontrollplan och inför platsbesök. Det mesta bör man kunna förutse, men vad som finns under mark och väder är osäkra parametrar.

Anders Larsson avslutade med att säga att Boverket avvaktar behovet av att ta fram föreskrifter för kontrollplaner.

5. Nordiskt arbete med föreskrifter respektive standarder

Martin Storm

Frågan om gemensamma byggregler diskuterades på ett möte på Island med nordiska byggmyndigheter i september 2011, berättade Martin Storm. Det resulterade i att Norge och Sverige tog initiativ till ett nytt tjänstemannamöte för att bl a diskutera vilka hinder det finns för gemensamma regler. Nationella val i Eurokoderna kan vara en bra fråga att börja med. Ett annat konkret exempel på hinder är problem som byggföretag stöter på när de vill producera samma hus i de nordiska länderna.

Mikael Odervång på SIS har bjudit in till ett möte för svenska intressenter den 4 oktober i Stockholm där nordisk samordning inom standardiseringsarbetet ska diskuteras.

Mats Björs undrade varför man inte arbetar gemensamt inom EU med dessa frågor istället? En jämförelse mellan standardiseringen i de nordiska länderna är intressant. Det är inte givet att alltid ska se ut som det gör i Sverige. Martin Storm menade att det är bra om de nordiska länderna kan komma överens i vissa frågor. Det är då enklare att gå före i Europa och påverka på ett starkare sätt.

Karin Lindeberg berättade att boendeformer skiljer sig mellan Norge och Sverige. I Norge är 80 % av bostäderna ägda småhus och i Sverige finns cirka 3 miljoner hyreslägenheter. Det är viktigt att ha med sig att bostadsförsörjningssystemen och bostadsmarknaderna skiljer sig åt mellan länderna. Det är tydligt att det är skillnad mellan vad som byggs och också vad som efterfrågas. Hyresgästföreningen följer med intresse vad Boverkets utredning kommer fram till.

Nikolaj Tolstoy har fått i uppdrag av socialdepartementet att utröna vilka gränshinder som näringslivet i byggsektorn ser. Socialdepartementet bjuder in representanter från näringslivet. Kontakter med byggindustrin och TMF har tagits, men Nikolaj vill ha kontakt med VVS-entreprenörer, byggherrar och materialindustrier också. Magnus Everitt, Mats Björs och Monica Björk lovade hjälpa till.

6. Byggproduktförordningen – uppdrag till Boverket (Bilaga 1)

Annika Wessel

Byggproduktdirektivet (CPD) upphör att gälla den 1 juli 2013. Det ersätts av byggproduktförordningen (CPR) som harmoniserar villkor för försäljning av byggprodukter. CPR gäller direkt i alla länder och den gäller över svensk lag. Nationell rätt måste då anpassas så att den inte strider mot byggproduktförordningen.

Boverket har fått i uppdrag av regeringen att föreslå ändringar i den nationella lagstiftningen på grund av CPR och uppdraget ska redovisas den 31 januari 2012. Medlemsstaterna behöver inte införa nya krav i byggreglerna utifrån de förändrade grundläggande kraven om t.ex. resurshushållning. Inget av de andra nordiska länderna kommer att ändra sina byggregler på grund av detta.

Byggproduktförordningen harmoniserar hur tillverkaren tar fram uppgifter om byggprodukters väsentliga egenskaper i en prestandadeklaration. Dessa uppgifter får bara tas fram genom harmoniserade metoder för bedömning och fortlöpande kontroll av byggprodukters prestanda. Graden av tredjepartsinblandning vid bedömningen är också harmoniserad. Finns en harmoniserad standard (412 av ca 600 är klara) eller ETA för den aktuella produkten ska tillverkarna upprätta en prestandadeklaration och finns en prestandadeklaration ska byggprodukten CE-märkas. Byggproduktens faktiska egenskaper ska stämma överens med de som deklarerats, vilket kan komma att kontrolleras genom den marknadskontroll som Boverket ansvarar för. Det blir större krav på spårbarhet och den som säljer en byggprodukt ska uppge varifrån den kommer.

Anders Sjelvgren poängterade att CE-märkning av byggprodukter nu blir obligatorisk i Sverige. Om byggprodukten inte uppfyller CPRs krav får den inte säljas i Sverige och Boverket kan ta hjälp av polis etc för att upprätthålla detta. Det behövs stora informationsinsatser för att få alla tillverkare att förstå systemet. I Sverige är kunskapen lägre eftersom vi tidigare haft frivillig CE-märkning.

Marie-Louise Luther undrade vilken nytta konsumenternas har av CE-märkningen? Anders Sjelvgren poängterade att CE-märkningen inte är en konsumentmärkning. Den vanliga konsumenten kan inte värdera en prestandadeklaration.

Magnus Everitt frågade om vem som ansvarar för en produkt under transport, lagring etc. *Annika Wessel svarar i efterhand: I artikel 4.3 i Byggproduktförordningen står att en distributör ska, så länge han ansvarar för en byggprodukt, se till att lagring- eller transportförhållanden inte äventyrar dess överensstämmelse med prestandadeklarationen och med andra tillämpliga krav i denna förordning. Produktegenskaperna ska inte alltså försämrats alltså till följd av att de utsätts för regn eller vad det nu kan vara. Det vore lämpligt att vid marknadskontroll av distributörer av byggprodukter fråga om vilka rutiner de har för t ex skydd mot att produkternas inte försämrats till följd av att det regnar på dem eller liknande. Givetvis bara rutiner som täcker den tid distributören ansvarar för lagring o transport.*

7. Svebys standard för verifiering av energianvändning

Mats Björs

Mats Björs berättade att Svebys arbete med en standard för att verifiera energikrav började 2007. Tretton rapporter av femton planerade är klara. Standarden ska säkerställa att den energianvändning som beställts erhålls. CERBOF och Energimyndigheten har finansierat arbetet och Svebys arbetsgrupp vill nu att Boverket ska ställa sig bakom standarden. Fastighetsägarna, SABO, Byggherrarna, Svenska Bostäder, JM, NCC och Skanska har deltagit i

arbetet. Istället för flera olika sätt att beräkna energianvändning vill Sveby att deras standard blir ett vedertaget system.

Sveby skulle vilja att Boverket hänvisar till standarden i ett allmänt råd i byggreglerna. De har lagt ner ca 5 miljoner kr och vill att standarden kommer till användning.

Stefan Norrman var imponerad av arbetet och sa att Boverket redan hänvisar till standarden i boken "Energihushållning enligt Boverkets byggregler" (skickas till byggrådets ledamöter efter mötet). Boverkets roll är att skriva funktionskrav, inte tala om hur beräkningarna ska göras i detalj. Byggsektorn får på så sätt större frihet. Nikolaj Tolstoy klargjorde att enligt byggreglerna ska kommunerna fodra in en energiberäkning vid bygglov och den bör verifieras av fastighetsägaren efter två år. Boverket har inte föreskrivit vilken beräkningsmetod som måste användas. Om den sökande i sin energiberäkning har som ingångsvärde en mycket bra täthet, har Byggnadsnämnden möjlighet att begära att täthetsprovning av klimatskalet ingår i kontrollplanen.

Yogesh Kumar undrade varför en hänvisning till Svebys standard är tveksam när Boverket hänvisar till andra standarder i byggreglerna. Om Svebys standard blev en SIS-standard, skulle Boverket kunna hänvisa till den då? Stefan Norrman förklarade att Boverket har vissa gränser att hålla sig inom. I föreskriften står att det ska finnas ett mätsystem som visar hur mycket energi huset använder. Längre än så sträcker sig inte mandatet.

Jonas Andersson tyckte att det vore bra om Boverket hänvisade till en (eller flera) beräkningsmetod/er i sitt allmänna råd, för att vi som tillämpar BBR ska kunna få en fingervisning om vilka metoder som bör kunna godtas. Idag råder det en stor osäkerhet kring beräkningar av byggnaders specifika energianvändning. Vidare ansåg Jonas att Boverket redan gör motsvarande hänvisningar när det gäller metoder för uppföljning. Detta gäller t ex i avsnitt 6:531 där Boverket i sitt allmänna råd hänvisar till standarden SS-EN 13829 för bestämning av luftläckage.

Mats Björs poängterade att standarden är en viktig pusselbit. Den kan bland annat undvika att stora entreprenader blir föremål för tvist i efterhand. Standarden blir fritt tillgänglig via Svebys hemsida.

Martin Storm uppfattade att verifiering av energianvändningen är ett problem och lovade att Boverket tar till sig diskussionen och frågan. Men hänvisning till de delar av standarden som handlar om entreprenadavtal etc kan naturligtvis inte göras. Martin Storm lovade att återkomma med svar till Sveby.

8. Certifierade sakkunniga

Anders Sjelvgren

Boverket planerar att ge ut certifieringsregler för sakkunniga inom områdena betong, trä, geoteknik, stål, buller och fukt. För de fyra första finns möjlighet att certifiera sig för projektering och/eller utförande. Det finns hittills bara en certifierad person inom brandområdet och en revidering av den föreskriften planeras längre fram. De som redan finns är energi, luft, tillgänglighet och varsamhet.

Magnus Everitt undrade om den fuktsakkunnige ska titta på inifrån eller utifrån kommande fukt? Anders Larsson förklarade att en certifierad sakkunnig är expert på Boverkets byggregler dvs hela området fukt. Yogesh Kumar undrade hur många nya sakkunnigföreskrifter det kommer att bli? Anders Sjelvgren svarade att Boverket kommer att göra en utvärdering av systemet innan det blir ännu fler områden än de ovan nämnda. Gösta Gustavsson befarade att alla nya föreskrifter om certifierade sakkunniga kan ta en ände med förskräckelse. Anders Sjelvgren poängterade att sakkunniga endast ska anlitas när byggherren inte har tillräcklig kompetens. Kommunen kan då tvinga byggherren att anlita en certifierad sakkunnig.

Magdi Dobi varnade för att osäkra byggnadsinspektören kan kräva sakkunniga för ofta, trots att de bara ska användas i undantagsfall. Jonas Andersson var också orolig och menade att byggherrens egenkontroll gäller i första hand och att det är viktigt att det blir tydligt. Anders Sjelvgren poängterade att certifierad sakkunnig ska anlitas vid specialsituationer och bara i undantagsfall. Det är också viktigt att poängtera att egenkontrollen inte behöver bemannas med certifierade sakkunniga.

Gösta Gustavsson undrade om kommunens syn på detta har varit uppe till diskussion i PBL-utbildningarna? Kan byggherren inte visa att rätt kompetens finns inom organisationen kan kommunen kräva en certifierad sakkunnig, förklarade Nikolaj Tolstoy. Det är därför viktigt att byggherren specificerar vem som ska utföra en arbetsuppgift samt vilken position och utbildning och erfarenhet personen har. I PBF finns en paragraf 7:2 där det påpekas att när byggnadsnämnden prövar behovet av att en åtgärd eller ett byggnadsverk kontrolleras av någon som är sakkunnig ska nämnden ta särskild hänsyn till den risk för allvarliga personskador som uppkommer om åtgärden eller byggnadsverket inte uppfyller föreskrivna krav. Den tillkom efter takrasen. Enligt Boverkets hemsida finns just nu 1314 certifierade för OVK (som också kan vara sakkunniga för luft) och 993 certifierade för energi (sakkunniga energi). För kultur, tillgänglighet och brand är det mycket färre.

Anders Sjelvgren berättade att ambitionen är att få fram de nya certifieringsreglerna till årsskiftet. Notifiering av föreskrifterna görs i samband med att de träder i kraft i enlighet med tjänstedirektivet.

9. Nya byggregler om brand, energi och ändring (Bilaga 2 och 3)

Ingvar Andersson, Otto Ryding, Anders Larsson, Caroline Cronsioe, Stefan Norrman

Anders Larsson inledde med att berätta att Boverket nu planerar att ta beslut om de nya reglerna den 4/10 2011. Förslaget är att de kommer att träda i kraft den 1/1 2012, med en övergångstid till den 1/1 2013.

Ändring

Boverket fick bra remissynpunkter på ändringstexterna, berättade Otto Ryding. Fem remissinstanser var kritiska. Texterna om ändring har efter synpunkter reviderats så att innebörden av orden *ska* och *ska eftersträvas* blir tydligare samt att hänvisningen till de inledande avsnitten 1 och 2 av byggreglerna blir bättre.

Brand

Caroline Cronsioe förklarade att systemet för brandskyddsreglerna förändras i kommande BBR. Om de allmänna råden i BBR följs används så kallad förenklad dimensionering, väljer man en annan lösning än de i de allmänna råden i BBR för att uppfylla föreskrifterna används istället analytisk dimensionering. Avsikten med revideringen är att förtydliga kravnivån, inte höja den. Undantag finns och ett exempel är krav på sprinkler i sjukhus och äldreboende. En vägledning med allmänna råd för analytisk vägledning kommer att ges ut.

Energi

Uppdraget att skärpa energikraven senast år 2011 fanns i Boverkets regleringsbrev för 2009, berättade Stefan Norrman.

Yogesh Kumar undrade varför Boverket hänvisar till standarden SS 24300 – 2:2011 om energimärkning av byggnader i nya BBR? Och varför kan Boverket inte hänvisa till Svebys beräkningsstandard om det går bra här? Stefan Norrman menade att hänvisningen till standarden om energimärkning är ett sätt att erbjuda mer detaljerad information för den som är intresserad. Stefan tror inte att det finns något formellt hinder för att hänvisa till andra dokument/rapporter än standarder. Gösta Gustavsson undrade då om det finns en dold agenda mellan Boverket och SIS? Boverket bör vara medveten om att SIS inte regleras via regleringsbrev utan agerar som vilket privat företag som helst. Vad är Boverkets roll och vad är SIS roll? Stefan Norrman svarade att det absolut inte finns någon dold agenda med att Boverkets hänvisar enbart till SIS-standarder i byggreglerna.

Information om nya byggregler

Byggrådet får delta gratis på höstens information om BBR, berättade Ingvar Andersson.

Inbjudan kommer att skickas ut inom kort. Följande dagar är inbokade:

10 november – information till utbildningsföretag och kommunikatörer i Stockholm

15 november i Göteborg

6 december i Stockholm

8 december i Malmö

24 januari Stockholm

Det kommer att finnas plats för 150 – 200 personer vid varje tillfälle

10. Avfallsidébok (Bilaga 4)

Kristina Einarsson

Idéboken om avfallshantering är nu klar. Viktiga målgrupper är bland annat planerare och renhållningsansvariga som sällan möts. Det finns även texter ämnade för politiker.

Karin Lindeberg berättade att Fastighetsägarna Sverige, HSB, Hyresgästföreningen, SABO och Riksbyggen ingår i samverkansgruppen som kallas MABO – samverkansgruppen för miljöanpassad avfallshantering i boendesektorn. Samverkansgruppen verkar för ett miljöanpassat, väl fungerande och kostnadseffektivt avfallshanteringssystem för flerbostadshus. Karin undrade också om producentansvaret finns beskrivet i rapporten? Ja, det finns beskrivet, berättade Kristina, liksom vilka utrymme som bör finnas i den enskilda lägenheten. Rapporten har kritiserats för att den inte är heltäckande och inte tar upp t.ex. avfallslagstiftningen. Men Kristina Einarsson förklarade att rapporten avgränsats till plan- och bygglagstiftningens område.

Boken skickas till de ledamöter som inte var närvarande.

11. Bygg barnsäkert (Bilaga 5)

Sofia Lindén

Den nyutkomna barnsäkerhetsboken är en revidering av en handbok från 1996. Föreskrifterna på området har i princip sett likadana ut sedan 1973 och de är mycket ändamålsenliga när det gäller att förebygga barnolycksfall.

I den nya handboken har avsnittet om utemiljö utvidgats bl a utifrån bestämmelserna om HIN. Det finns också helt nya avsnitt med exempel på hur man kan arbeta i barnkonventionens anda, om barns delaktighet i planeringen och om att kommunicera information om säkerhet till barn och ungdom.

Barnsäkerhetsforum arrangeras den 3-4 oktober 2011 se länk för mer information:
<https://www.msb.se/sv/Start1/Kalender/Konferens---Barnsakerhetsforum-2011/>

Boken skickas till byggrådets ledamöter.

12. Nästa byggråd

Gösta Gustavsson avtackades av Nikolaj Tolstoy för de år han med stor närvaro och energi deltagit i byggrådet. Nästa möte i byggrådet planeras till sista veckan i november eller i samband ett eventuellt byggforum, preliminärt datum är den 1 december.

Följande publikationer skickas till byggrådet:

- Bygg barnsäkert
- Energihushållning enligt Boverkets byggregler
- Broschyren "Ska du bygga, riva eller göra en markåtgärd?"
- Avfallshandboken till de som inte fick den i Karlskrona.

//Anteckningar gjorda av Madeleine Hjortsberg